

inden man gik til Udvidelse af Frederikshavns Havn. Jeg maa her tilføje, at jeg kjender ikke egentlig Planen til det nye Havneanlæg. Den har ikke ledsaget Lovforslaget, og jeg har altsaa ikke set, hvilken Skikkelse det har. Men ved at sammenligne det, der er angivet her i Motiverne, med det, man kjender til det af Kommissionen stillede Forslag, forekommer det mig, at man vil opnaa fuldt saa Meget ved Kommissionens Havneforslag som ved det, der her ligger for. Her vil jo kun faaes en Forhaavn af 27 Tdr. Lands Størrelse; i det andet Forslag vil Forhaavnen faae et Areal af over 60 Tdr. Land. Efter Kommissionens Forslag vil man naa ud til 24 Fods Dybde, hvor der, efter hvad der er oplyst, er ren Søbund med Sten. Dette vil ved det nuværende Havneprojekt ikke naas, og Haavnen vil altsaa være lettere ubfat for ialtsald nogen Tilfanding. Jeg antager selvfølgelig, at der vil finde en Forbedring Sted fra de nuværende Forhold, men man vil ialtsald dog, da man holder sig paa Flakket, hvor der endnu er Sandbund, ikke kunne være aldeles fri for Tilfanding, og der vil derved lides et Tab ved den aarlige Opudbring i den Besparelse, man opnaar i Anlægsudgifterne, saa jeg antager, at Tilfandingsforholdene enten ved den Dybde, som dette Havneanlæg tænkes udført til, eller ved en noget mere indskrænket, en mindre Dybde, vilde omtrent være det Samme. Jeg kan derfor ikke Andet end, saaledes som Sagen ialtsald nu ligger for, og saaledes som den er oplyst efter de Meddelelser, jeg har været istand til at skaffe mig, give Kommissionens Forslag Fortrinnet, fordi derved vil — saaledes forekommer det mig idetmindste — Spørgsmaalet om en Tilflugtshavn i det nordlige Kattegat ogsaa være afgjort, idet man da i det Væsentligste har fyldtgjort de Krav, der stilles ogsaa fra den almindelige Skibsfarts Side, Krav, som man ikke i Længden vil kunne blive ved at flyde fra sig. Jeg tror, at man skylder Sømandsstanden at gjøre for den, hvad man kan, for at sikre sig saa vidt muligt imod Tab baade paa Liv og Gods. Men skal man — og det er det, mine væsentligste Betænkkeligheder gaa ud paa — først bygge en kosterbar Havn ved Frederikshavn og saa maafte strax, eller inden Haavnen er fuldført, begynde paa en Tilflugtshavn paa et andet Sted i det nordlige Kattegat eller ved en af Vendsyssel's Kyster, forekommer det mig, at det, man offerer paa disse Kyster ved denne Del af Landet, er Mere, end der med Nette kan gjøres Krav paa. Dertil skal jeg indskrænke mig.

L. C. Nyholm: Nuværende Havneanlæg er et Led i den Kjæde af Havneanlæg paa den farlige Kyst fra Horns Rev om ad Stagen til Frederikshavn, hvorom der har været Tale i Menneftaalbre. Jeg tør nok sige, at den Tanke, der har fremkaldt Spørgsmaalet om disse Havne-

anlæg saa stærkt, væsentlig har været Nødhavnsspørgsmaalet. Det er ganske naturligt, at man ved at høre om Ulykker paa Søen føler sin Sympathi vakt for dette Spørgsmaal. Man forestiller sig, at naar man har en saadan Havn, kunne Skibene søge derind under farlige Væjforhold. Jeg tror imidlertid, at man tillægger dette Spørgsmaal for stor Betydning, og navnlig maa jeg med Hensyn til, hvad den sidste ærede Taler udtrede om det seneste Projekt til en Havn ved Frederikshavn, hvorunder han fremhævede, at det, der manglede ved denne Havn, er, at den ikke vilde kunne gjøre Fyldest som Nødhavn, medens derimod Kommissionens større Havn vilde være tilfredsstillende som saadan, sige, at den lille Havn efter min Formening kan gjøre samme Fyldest som den større for de Skibe, som kunne komme derind. Den er rummelig nok, men jeg antager imidlertid ikke, at en Nødhavns Brug og Nytte er ganske af den Betydning, som han mente. Det er ganske vist, at naar vi lægge en Havn paa Kysten ved Havet, vil den kunne gjøre stor Nytte som Nødhavn, men man maa ikke tænke sig, at det Skib, som er ved at strande paa Grund af, at det har mistet sin Styreevne eller Deslige, kan komme ind i en saadan Nødhavn. Det, der giver Nødhavnen dens Betydning, er, at man derfra kan seile ud og komme den Nødlidende tilhjælp, og at Skibe, naar de mærke, at der er Farv paafærde, kunne søge derind. Den nuværende Havn opfylder, som jeg nu strax skal vise, fuldstændig Betingelserne herfor, kun at den er mindre dybtgaaende. — Men gaar man ud fra, at de Skibe, som passere dette Farvand, i Reglen ere af et Dybgaende af høist 20 Fod, kan jeg ikke indse Andet, end at denne Havn, uagtet den kun er 27 Tdr. Land, medens den anden er 60, omtrent maa kunne gjøre samme Nytte. Det er imidlertid efter min Formening ikke Nødhavnsspørgsmaalet, som for Frederikshavns Vedkommende drager dennes Havn saa stærkt frem i Forgrunden. Det er Havnens Betydning som Trafik- og Handelshavn. Naar man kaster et Blik paa Syllandsforret, ser man strax, at den jydske Halvstrækker sig som en Bro op imod de skandinaviske Lande, men man ser tillige, at den ved denne Beliggenhed indsnævrer Farvandet og danner saa at sige en Bæg mellem Nordøen og Kattegattet, de to maafte mest befærdede Lande i Verden, thi det tør vel med temmelig Sikkerhed antages, at det Antal Skibe, som aarlig færdes derimellem, andrager omtrent 50,000. Begge disse Omstændigheder gjøre Frederikshavns Beliggenhed i Henseende til Trafiken overordentlig vigtig. Naar der, som nu er flet, er søt en Stribane op til Frederikshavn, og Stedet derved er blevet Endepunktet for Jernbanetrafiken, er det klart, at denne Trafik ogsaa kræver en Havn, hvorfra man kan besørge den videre, Derved foranlediger den Omstændighed, at Syllands Nordspids indsnævrer Farvandet, at Skibene,